

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΤΟΥ Κ. ΘΕΩΔ. ΣΥΝΑΔΙΝΟΥ

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ "ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ,"

ελεκτός συνεργάτης μας και θεατρικός συγγραφέας κ. Θ. Συναδίνος, γαμήφρος του αλλημονής Βλασίου Γαβριηλίδου, είχε την καλωσύνη να μās άποστείλη το κάτωθι άρθρον, έν σχέσει με την καταστροφή της «Ακροπόλεως», περί της οποίας έγραψαμεν εις προηγούμενον φύλλον :

Στό προτελευταίο φύλλον του «Μπουκέτου» έδημοσιεύθη μία από τις μεγαλύτερες και σημαντικώτερες σελίδες της νεοελληνικής ιστορίας. «Η Καταστροφή της «Ακροπόλεως». Όχι της «Ακροπόλεως του Περικλέους από τον Μοροζίνη, άλλ' η καταστροφή της «Ακροπόλεως» του άλλου

σμογίτου Βλάσιου Γαβριηλίδη από τους άξιοματικούς. «Ας μοιά έπιτραπή να προσθέσω και έγω μερικές λεπτομέρειες άγνωστες, που τις παίρνω από την αλληλογραφία του Γαβριηλίδη.

Ο Γαβριηλίδης ένα πράγμα δεν μπόρεσε ν' άνεχθή ποτέ του. Την χειροδικία. Και με το δικαίον του, έίδουσαν η χειροδικία εινε ένδεικτική της χρεωκοπίας κάθε έννοιας του Κράτους. Γιατί εκεί που λειτουργεί ο νόμος, η χειροδικία δεν έχει πέρας. Βορκομάστε στό 1894. Μιά έποχη έθνικής καταπίεσεως και ξεχαρβαλώματος κάθε έννοιας σεβασμού προς την έλευθερίαν του πληθους μας. Η πολιτική ήταν φέουδο των χρεωκοπιάντων τζαζαίων. Ο στρατός καταφύγιον όλων των νέων, που έφιλοδοξούσαν όχι να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην πατρίδα, αλλά να φορέσουν μία χιτυπη στολή, για να κορδώνωσαν μ' αυτή μέσα στά

κ'αυτή τη διάλεια του στρατού και του στόλου, μιά και τ'εκατομύρια που διετίθεντο γ'αυτούς πηγάμια χαμένα, έίδουσαν, όπως έγραφε, οι έξερχόμενοι από τις σχολές άξιοματικοί, «άν μέν είχαν μπαρμπα από την Κορώνη έμεναν στην πρωτεύουσάν», όποτε η μόνος τους άπασχολήσεις ήσαν «Γιαννάκης, παλάτι, χοροί, γλέντια, χαρτοπαγίνιον, χρέη, βιβλία δε ούτε να τ' ακούσουν και τελειοποιήσιν εκπαιδεύσεως ούτε να την σκεφθούν», άν δε έποποθετόντο στην έπασχία, «στολή ξεκουμπωμένη, ναργυλός, ξαπλωταριό, πρέφα με τον πάρεδρον και με τον ειρηνοδίκη», οι δε στρατιώται, όταν δεν «κατηχούχοντο ως ύπηρεται και μόνου και μάγειροι και κουβαλήται παιδιών εις τά σχολεία και με κούινες έπ' ώμου άρμ, διετίθεντο προς φρούρησιν των καταδικών, των υποδικών και των Τραπεζών !».

Τά άρθρα του Γαβριηλίδη, που τό ένα άπάνου στο άλλο πέφταν σαν κεραυνοί στην λιμνάζουσαν και άκηνητούσαν και ντολσεφραντινίζουσαν κοινωνίαν, άνηρχούχον τους ένδοξαφερομένους, που δεν θέλουν να διακρίνουν μέσα σ' αυ'ά τον πόνο του πατριώτη, τον Προμηθεΐσμό του έλεσταμένου από τη θεα Περσώνα, την αλήθεια που τά φωτίζει, την ελπίκοιρία που τά διακρίνει, το έθνικόν συμφέρον που τά έμπνέει. Μικροί, ταπεινοί, χωρίς όνειρα, με ιδανικά ορισμένα, με παρανομία πλήρη της άποστολής του άξιοματικού και του στρατού, θράγματα, μιάς κοινωνίας σάπιας, ατραμικής, δηλητηριασμένης, παίρνουν τις κρουγές του ήμερου του Γαβριηλίδη σαν βροχές προσοπικές και στις 20 Απριλοπού, ήμερα Σάββατον του 1894, όδύοντα έξη άξιοματικοί της Φρουράς «Αθηνών, με ύπαξιοματικούς και στρατιώται, εκατρατεύον με τοκοκρία και νουτενεία εναντίον των γραφείων και τυπογραφείων της «Ακροπόλεως» και καταστρέφον δε τι βρίσκουν μέσα σ' αυτά, χωρίς να φερθούν οτε αυτά τά κρεβάτια των παιδιών του Γαβριηλίδη !...»

Η πολιτική ήταν φέουδο των χρεωκοπιάντων τζαζαίων. Ο στρατός καταφύγιον όλων των νέων, που έφιλοδοξούσαν όχι να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην πατρίδα, αλλά να φορέσουν μία χιτυπη στολή, για να κορδώνωσαν μ' αυτή μέσα στά... «Εφ' όσον υπάρχουν πολιτά έπιτρέποντες εις άξιοματικούς να τους δέρονον, θα ήτο άδικώτατον να λείπουν οι δέροντες. Ίταλοί, Γάλλοι, Άγγλοί, Τούρκοι, Βούλγαροι, Ουγγροί, δεν έχουν εκπορευέσει τάς παρείας των, ώστε να λεσθιδιάζον με αυτός αι παλάμια των άξιοματικών των. Και οι άξιοματικοί των εινε σεμνότεροι κοριτσιών. Οι «Ελληνες έκαμαν ένα είδος καταγωγών τάς παρείας των. Και όσοι των κυρίων άξιοματικών έχουν τοιοούτου είδους γούστα, όρνιζάουν έπ' αυτών. Τι φυσικώτερον !»

Ο συνεργάτης σας δίνει μια όμοια εικόνα της εκτραπέας αυτής στο προτελευταίο φύλλον του «Μπουκέτου». Έγώ άπλως την συμπληρώνω, παραθέτοντας έδώ το γράμμα, που έστειλε στον Γαβριηλίδη, που εύρίσκετο τότε στην Εύρωπη, ο τότε άρμ. συντακτής του, άλλος αληθινόητος αυτός, «Έμ. Ρεπούλης :

«Τό γενόμενον πραξικόπημα — έγραψαμεν — είχε διπλήν την άρχην. Κατά τό ήμισον στρατιωτικών, αλλά κατά τό άλλο ήμισον Δηλιγιαννικών, με σκοπούς, τις οιδε, ποιούς, ως έκ τών ύστερων έφάνη. Αι άρμ'ai όλαι έν γνώσει. Ο Πρωθυπουργός μινώδηξ, διότι εύρήθη πρό τάσεως, ή έχων καμμίαν στρατιωτικήν άρχην να διαθέσει, μη δυνάμενος πλέον να κυβερνήσχη. Και ήμεεις, αντι να άπολαύωμεν την συνδρομήν της Κυβερνήσεως, έδίδομεν την ίδικην μας συνδρομήν διά να περιορισθή η στάσις ! Εύτυχώς τά πράγματα φαίνονται επανελλόντα εις τον κανονικόν δρόμον.

»Οφείλω να σας κάμω γνωστόν και τοϋτο: Την νύκτα της καταστροφής, όταν κατεδικωμέθα πανταχού και πανταχόθεν και έτριγυρίζαν άξιοματικοί και υπαξιοματικοί μετρησιμεμένοι άπειλούντες, και μιά έκλεισαν τό τυπογραφείον Μανδραλάδι, όπου κατεφύγομεν, και ήπειλήθη ο κ. Τσαγκάρης να έξοντωθή άν μές έδέχεται και όπως ήδηποτε συνετέλει να έκδοθή φύλλον, και μάλιστα

«Εφ' όσον υπάρχουν πολιτά έπιτρέποντες εις άξιοματικούς να τους δέρονον, θα ήτο άδικώτατον να λείπουν οι δέροντες. Ίταλοί, Γάλλοι, Άγγλοί, Τούρκοι, Βούλγαροι, Ουγγροί, δεν έχουν εκπορευέσει τάς παρείας των, ώστε να λεσθιδιάζον με αυτός αι παλάμια των άξιοματικών των. Και οι άξιοματικοί των εινε σεμνότεροι κοριτσιών. Οι «Ελληνες έκαμαν ένα είδος καταγωγών τάς παρείας των. Και όσοι των κυρίων άξιοματικών έχουν τοιοούτου είδους γούστα, όρνιζάουν έπ' αυτών. Τι φυσικώτερον !»

χωρίς να διακοπή ούτε μίαν ήμέραν, την νύκτα έκίνην τοϋ γενικου έν 'Αθήναις τρώμου, ότε η Κυβερνήσις εύρίσκετο εν πλήρη άδυναμίαι να μās προστατέση, έστειλεν άνθρωπον ο κ. Ράλλης και μās έπειν ότι, βλέπον καταποτούμενον τό πολίτευμα, αναλαμβάνει να έξασφαλίσχη την ζωήν μας, όσον δύναται, και την έκδοσιν του φύλλου, έξασαγκάζων την «Εφημερίδα» να μās παροχωρήσχη τό τυπογραφείον της. Με δολον όμως τον κίνδυνον, έπρότιμωσαν να βγη όπως ήδηποτε άλλως τό φύλλον, αλλά διά μόνων των δυνάμεών μας. Και εύτυχώς ούτω έγένετο. Μας έκαιμε δε ο κ. Ράλλης την δήλωση ότι δυνάμεθα ν' άπαίτηώμεν παρ' αυτού ολανδηπού συνδρομήν, την όποιαν άποχρεούται να δώσχη, όχι πλέον ύπερ της «Ακροπόλεως», άλλ' ύπερ των νόμων, ούς ήδυνάται μόνη η Κυβερνήσις να προστατέση.

»Θέλετε να σας έπω και τό σπουδαιώτερον ;
»Κοινή πεποιθήσις, εις έμέ άκλόνητος και εις πάντα ανεξαιρέτως άνθρωπον, ίδόντα και άντιληφθέντα τά πράγματα: Ύποκινήτης της τάσεως η Α. Ψηλότης ο 'Αντιβασιλεύς !
»Και προστάτης των στασιαστών, ο 'Αντιβασιλεύς ! Τό λέγον οί ίδιοι.

»Ίδου εύγνωμοσύνη των Βασιλέων ! Ίδου και άμοιή της 'Ακροπόλεως δι' όσα ύπερ της δυναστείας Γεωργίου

Τι άγώνας, αλήθεια, ήταν έκείνος που έκανε για τον στρατό L... Έγνωσθη την τότε στενότητα του στρατού μας. Είχε πλήρη άντίληψιν του κωμωδικοποιή της μεγάλης πλειονότητας των τότε άξιοματικών μας. Τους παρακολούθησε να σέρονον και να γκλιγκλιώνουν τά σπαθιά τους στα πεζοδρομία των 'Αθηναίων δρόμων. Έβλεπε την φιλοδοξία των Περικλοτέρων να ικανοποιήται μόλις καθάρσαν να διευθύνουν τις καντρίλες των ανατορικόν χορών. Τους έκαινε ν' άποφείγουν, όπως ο διάβολος τό λιβάνι, τους στρατιώται τους. Αισθάνοντο άποκαρδίως, παρακολούθοντας αυτούς να σφίγγουν τη μέση τους σαν σαλονικές κυρίες. Άγαπακτούσε όταν έβλεπε τά μοστάκια τους να υψώνουν τις άκίνδυνες αλχιμές τους άπειλητικά προς τον οφρανό και τά σπρόντια τους να τριπούν τών άέρα. Και στό 1894 άρχισε έναν άγχιον δημοσιογραφικόν άγώνα εναντίον των κοκοιζόντων αυτών άξιοματικών. Και ζητούσε από τότε τό κρυσμασμία των σπαθιών τους στους στρατώνες και την άφορίσιν των άξιοματικών και γενικώτερα του στρατού στα στρατιωτικά τους καθήκοντα. Έπρτασε άκίμη ν' ζητήσχη

ΕΚΔΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΕΜ. RIPERT

ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ

ΤΑΝ ή ήμερα τόν γραπτών εξετάσεων. Καθήμενος μπρός στά αναλόγη τους, μέσά στή ζεστή αίθουσα, οι νέοι έσκυβαν πάνω σέ κόλλες χαρτίου.

Πρίν δύο ώρες τώρα, ό πρόεδρος τής εξεταστικής επιτροπής, άφου κτύπησε τόν ρολόγι του, έδωσε τόν σημείο τής ενάρξεως τών γραπτών εξετάσεων. Πολλοί από τους εξεταζόμενους είχαν πέσει πιά στό άδιέξοδο και προσπαθούσαν νά βρουν ένα δρόμο γιά νά προχωρήσουν. Άλλοι ήσαν βυθισμένοι στό κέιμενο, τόν όποιο δέν κατώρθωναν άκόμη νά έννοήσουν.

Κι' άλλοι πάλι προχωρούσαν, χωρίς νά είνε βέβαιοι γι' αυτά που έγγραφαν. Τό θέμα τους ήταν Λατινικό, Κι' άλλοι πάλι προχωρούσαν. Καί τά φύλλα τών λεξικών γέμιζαν, από τόν Λατινό ρήτορα Κουιντιλιάνο. Καί τά φύλλα τών λεξικών γέμιζαν, από τόν Λατινό ρήτορα Κουιντιλιάνο. Καί τά φύλλα τών λεξικών γέμιζαν, από τόν Λατινό ρήτορα Κουιντιλιάνο.

άπό τόν Λατινό ρήτορα Κουιντιλιάνο. Καί τά φύλλα τών λεξικών γέμιζαν, από τόν Λατινό ρήτορα Κουιντιλιάνο.

Άνάμεσα στους φοιτητές, μερικές νέες έδω κι' εκεί, έδιναν έναν ή ρεμώτερο τόνο, σάν άνθη στόν άγρό. Μά άνθη όμως, που ήσαν άγνά, έτσι καθώς ήταν χλωμό τόν πρόσωπό τους από τόν διάβασμα κι' άπ' τήν άνησυχία τών εξετάσεων. Είχαν όμως κάτι τόν χαριτωμένο κι' έβιναν από τόν σύνολο έναν τόνο εδωμώτερο...

Ό 'Ανδρέας Κουιλάνς κτύπησε κλειστά τόν άνοχτόχρομο μπλουζάκι, τά ύμωρα ξανθά μαλλιά και τόν χλωμό άπ' τή συγκίνησι προσώπου μιάς γλυκειάς κοπέλλας, ή όποια έσκυβε πλάι τόν στό μεγάλο λεξικό τής. Γι' αυτόν, τόν καλύτερο μαθητή τού Λυκείου, τόν θέμα που τους έδωσαν νά γράψουν δέν είχε μυστικά. Στις δύο ώρες που πέφασαν είχε γράψει κιόλας τόν θέμα του, και τώρα, ήσυχος κι' έτοιμος πιά, διασκεδάσε, κτυπάζοντας γύρω του.

Η πλάινη τόν νέα όμως άγωνιούσε. Τό φύλλο τού χαρτίου τής ήταν γεμάτο διορθώσεις και μοντζουρόνια. Η καίσιμη, δέν κατώρθωνε νά προχωρήσει. Δέν εύρισκε ούτε λέξι νά γράψει, μέ όλο τόν άγωνιώδες ψάξιμο τού λεξικού τής.

Η ώρα προχωρούσε και δέν έμεναν παρά λίγα λεπτά άκόμη. Τό μεγάλο ρολόγι τού τοίχου λές και κτύπησε ήρωικά δλους εκείνους, που τού έρχιζαν φοβισμένα βλέμματα. Ό 'Ανδρέας ξανακτύπησε τήν πλάινη τόν νέα κι' είδε τά μάτια τής διακρυσιμένα.

Πόσες άναμνήσεις τότε, από τά μνηστορήματα που είχε διαβάσει, δέν πέφασαν άπ' τήν ψυχή του! Ψυχή δεκαετή χρονών άγοριού!... Καί πόσοι στίχοι τού Μυσού δέν ήσαν από τού νού του κι' έδωσαν κάθε σκέπη μαθητού!...

Λησιμόνης τότε και τήν υπερηφάνεια τόν ως καλό μαθητού, λησιμόνησε και τήν άνησυχία άναμονής τών γονέων του και θυμήθηκε μόνο πώς ήταν άνδρας και πώς πλάι τόν έκλαψε μιά γυναίκα! Πήρε, λοιπόν, τήν άπόφασή τόν στή στιγμή, κι' έβρινε μόνο νά τήν έκτελέσει.

—Κίριοι, πέντε λεπτόν καθύς σάς μένει άκόμη! άντήχησε πίσω άπό τήν πλάτη τού μιά φωνή.

Ήταν ό έπάτιης-καθηγητής, αυτός που φώναζε, και τώρα έξακολουθούσε τόν περιπάτο τόν προς τόν διάδρομο.

Δέν ύπηρεζε καθύς γι' άσπασμο. Μέ γοργή κίνηση, ό 'Ανδρέας Κουιλάνς έπαιρησε τόν χειρογράφό τόν προς τήν έκπληκτη νέα και βιαστικά, έκπαικτικά, δείχνοντάς τής τήν κενή γραμμή στήν επικεφαλίδα, τής είπε :

—Βάλτε τόν όνομά σας!

Κι' όταν εκείνη αστασιμένη, σάν νά τής δόθηκε διαταγή, ύπαικουσε μηχανικά κι' έγγραψε τόν όνομά τής — 'Εδωμιά Κορντιέ — μέ γράψιμο τόσο τρεμουλιαστό, ώστε θα μπορούσε νά προδίσει πώς δέν ήταν από τόν ίδιο μέ τού χειρογράφου, ό 'Ανδρέας Κουιλάνς, αφήνοντας τόν φύλλο στό χέριά τής, τής είπε :

τού Α' ήγωνίσθη. »Μέ πνίγει άγανάκτησις και συγκίνησις και δέν ήμπορώ νά έξακολουθήσω.

»Υπογράφουμαι μέ άφορισίων δχι πλέον φίλου, αλλά μέ φαντασιμόν Μωσμεθανού.

»Αθήναι 30-8-94

Στό προσεχές φύλλον τού «Μπουκέτου» θα δημοσιεύσω δευτέρα επίστολήν τού Ρέπουλι, άποκαλιπτικήν τών παρασκηνίων τής περιφημής αυτής έκστρατείας, καθώς και έπιστολάς τού τότε Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ίωακίμ, τού διευθυντού τής Τεργεστίας «Νέας Ημέρας» Α. Βυζαντινού, καθώς και τής λεπτομέρειες τής δίχης, πού έπικολούθησε.

—Η πρώτη μου άγάτη ήταν ή πιο γλυκειά! είπε ό 'Ανδρέας.

—Είνε τόν θέμα σας... Στή βία τής έξόδου χωρίστησαν. Εκείνη, φοβισμένη, παρέδωσε τόν χειρογράφο στόν καθηγητή και ήγχε άπ' τήν αίθουσα, ενώ ό 'Ανδρέας μέ τόν άγρομο χαρτί στό χέρι, έβλεπε ν' άπομακρύνεται τόν άνοχτόχρομο μπλουζάκι και τά ξανθά μαλλιά... *

Χρόνια πέφασαν. Βρισκόμαστε τώρα στό θέυτρο.

Η αιλία είχε κατεβή. Ό συγγραφέας 'Ανδρέας Κουιλάνς, μεθυσμένος από τόν θοιάμβο, βρισκόταν στό καμαρίν τής Φλώρας Φλόε, στήν όποία άφείλε τήν πρώτη τόν έπιτυχία. Μιά έπιτυχία άνέλπιστη, άνεύρωτη, γιά τόν νεαρό αυτόν δραματικό, στό θέατρο μάλιστα εκείνο, που δέν παίζονταν παρά έργα μεγάλων και γνωστών συγγραφέων. Μέ χέρι που έτρεπε από τή συγκίνηση, ό 'Ανδρέας έπαιρνε τώρα τόν ένα μετά τόν άλλο τά βιβλία τής κοινής βιβλιοθηκούλας τού καμαρινού τής Φλώρας και τά φυλιμετρούσε.

—Μπιά! είπε άξαρνα. Ήχεται και τόν Κουιντιλιάνο; Ξέρετε Λατινικά; —Είμαι τελειοδύδατος!... είπε έκείνη, σπρόντονα τά μάτια τής έλάτνω του. Άνοιξε τόν βιβλίον... Είχε ένα μέρος που μου άρέσει πολύ... Τόχο σημαδεμμένο!...

Σέ μιά στιγμή, όταν τόν βλέμμα τού 'Ανδρέα έπεσε στή σελίδα εκείνη, που ήταν άκριβώς τόν θέμα τών εξετάσεων πρίν δεκαπέντε χρόνια, ξαναείδε μπροστά τόν τή μεγάλη αίθουσα, τους μαθητές σκαμμένους έπάνω στό γραπτά τους, τή νέα που έκλαψε πλάι τού — Ξανθούλα, λέει, μέ μάτια μεγάλα γαλανά, άκριβώς σάν τήν Φλώρα, που τού χαμογέλισε τώρα κι' ένα μελαγχολικό ύφος — και όλο τού άποκαλύφθηκαν αιλίους.

—Πώς;... Είσαθε εκείνη; είπε δυνατά, και τόν βιβλίό τού έπιασε άπ' τόν χέρι. Είσαθε ή 'Εδωμιά Κορντιέ;

—Α! Θυμάστε τόν όνομά μου!... φώναξε συγκινημένη ή πρωταγωνίστρια.

Εκείνος προσέβησε νά χαμογελάσει. Κούφιος σ' ένα καναπέ πλάι τής. —Λησιμόνησε τόν όνομα τής πρώτης τόν άγάτης; είπε.

Κι' έκείνη τού άποκρίθηκε :

—Δέν φαντάζομαι όμως, κατόπιν τού σημερινού σας θριάμβου, νά ημιμωθήκατε που μου δώσατε τότε τόν χειρογράφο σας. Άποτίχεται, βέβαια, στίς εξετάσεις, άλλα γίνεται ένας καλός συγγραφέας!...

Είχαν περάσει από τότε δεκαπέντε χρόνια. Πήσαν κι' οι δύο τους στή ζωή αντίθετους δρόμους κι' είχαν ξεχάσει άκόμη και τή φυσιογνωμία ό ένας τού άλλου. Εκείνη άλλάξε και τόν όνομά τής, κι' ό Κουιλάνς δέν ήξερε γι' αυτήν τώρα, παρά πώς ήταν ή έρονικήν τού διευθυντού τού θεάτρου, τού άπασίου Ουτάο.

Είπε, λοιπόν, σιά και λυπημένα :

—Η πρώτη μου άγάτη ήταν ή πιο γλυκειά!... —Κι' ή δική μου!... ψθύρισε ή Φλώρα.

Κι' ενώ τήν ίδια αυτή στιγμή τυποντόντοσαν ή έφημερίδες, που αόμο θα διαλάουσαν σ' όλο τόν Παρίσι τά όνόματά τους, ή Φλώρα 'Εδωμιά, άναμνησμένη τή μαθητική ζωή τής, κι' ό Κουιλάνς τόν πρώτο τόν φευγάλο έρωτα, χαμήλωναν τά μάτια τους μπρός στό παρελθόν, προσπαθώντας νά κρύψουν τά δάκρυά τους... *

ΕΜ. RIPERT

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΑ ΚΟΝΤΑ ΜΑΛΛΙΑ

Η μόδα τών κομμώνων μαλλιών και τού ίσιου στήθους δέν είνε διάλονο νέα. Φαίνεται πώς έπεκράτησε στή Βαγδάτη, έπί τής βασιλείας τού Χαροίν 'Αρ Ρασοίν. Η γυναίκες τής 'Ανατολής τής έποχής αυτής προσπαθούσαν μέ κάθε τρόπο ν' άδυνατίσουν κι' έσκυβαν κοντά τά μαλλιά τους. Αυτό τούλάχιστον μάς άποδεικνύουν μερικόν στίχοι τού μεγάλου ποιητού 'Αμπύ Νοβάς, τούς όποιους βρίσκου κανείς και στό παρωμεία τής περιφημής Χαλιμάς. Ήδού οι στίχοι αυτοί :

«Τό σόμα τής άγαπημένης μου είνε λεπτό σάν τόν κορμί ενός έφθου και τά μαλλιά τής είνε κομμένα σάν τά μαλλιά ενός νεαρού πολεμιστού»!...

Θ. Ν. ΣΥΝΔΑΙΝΟΣ